Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

20. december 2017 *

»Præjudiciel forelæggelse – den fælles markedsordning for landbrugsprodukter – beskyttelse af beskyttede oprindelsesbetegnelser (BOB) – forordning (EF) nr. 1234/2007 – artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. ii), og artikel 118m, stk. 2, litra b) og c) – forordning (EU) nr. 1308/2013 – artikel 103, stk. 2, litra a), nr. ii), og artikel 103, stk. 2, litra b) og c) – anvendelsesområde – udnyttelse af omdømmet ved en beskyttet oprindelsesbetegnelse – uretmæssig anvendelse, efterligning eller antydning af en beskyttet oprindelsesbetegnelse – falsk eller vildledende angivelse – den beskyttede oprindelsesbetegnelse »Champagne« anvendt i betegnelsen for en fødevare – betegnelsen »Champagner Sorbet« – fødevare med champagne som ingrediens – ingrediens, som tilfører fødevaren en væsentlig egenskab«

I sag C-393/16,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Bundesgerichtshof (forbundsdomstolen, Tyskland) ved afgørelse af 2. juni 2016, indgået til Domstolen den 14. juli 2016, i sagen:

**Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne**

mod

**Aldi Süd Dienstleistungs-GmbH & Co. OHG**, ved Aldi Süd Dienstleistungs-GmbH, tidligere Aldi Einkauf GmbH & Co. OHG Süd,

procesdeltager:

**Galana NV,**

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, M. Ilešič, og dommerne A. Rosas, C. Toader, A. Prechal og E. Jarašiūnas (refererende dommer),

generaladvokat: M. Campos Sánchez-Bordona

justitssekretær: fuldmægtig K. Malacek,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 18. maj 2017,

* Processprog: tysk.

efter at der er afgivet indlæg af:

– Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne ved Rechtsanwältin C. Onken,

– Galana NV ved Rechtsanwälte H. Hartwig og A. von Mühlendahl,

– den franske regering ved D. Colas, S. Horrenberger og E. de Moustier, som befuldmægtigede,

– den portugisiske regering ved L. Inez Fernandes, M. Figueiredo og A. Gameiro, som befuldmægtigede,

– Europa-Kommissionen ved B. Eggers, I. Galindo Martín og I. Naglis, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 20. juli 2017,

afsagt følgende

## Dom

1 Den præjudicielle anmodning vedrørende fortolkningen af artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. ii), og artikel 118m, stk. 2, litra b) og c), i Rådets forordning nr. 1234/2007 af 22. oktober 2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen) (EUT 2007, L 299, s. 1), som ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 491/2009 af 25. maj 2009 (EUT 2009, L 154, s. 1) (herefter »forordning nr. 1234/2007«), og af artikel 103, stk. 2, litra a), nr. ii), og artikel 103, stk. 2, litra b) og c), i Europa Parlamentets og Rådets forordning nr. 1308/2013 af 17. december 2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007 (EUT 2013, L 347, s. 671).

2 Denne anmodning er indgivet i forbindelse med en tvist mellem Comité interprofessionnel du Vin de Champagne (herefter »CIVC«) og Aldi Süd Dienstleistungs-GmbH & Co. OHG, tidligere Aldi Einkauf GmbH & Co. OHG Süd (herefter »Aldi«), vedrørende anvendelsen af den beskyttede oprindelsesbetegnelse »Champagne« i betegnelsen på et frossent produkt, som Aldi forhandler.

### *Retsforskrifter*

*Forordning nr. 1234/2007 og nr. 1308/2013*

3 I anmodningen om præjudiciel afgørelse har den forelæggende ret omtalt både forordning nr. 1234/2007, der fandt anvendelse på tidspunktet for de faktiske omstændigheder i hovedsagen, og forordning nr. 1308/2013, der erstattede denne forordning fra den 1. januar 2014, idet den forelæggende ret har anført, at fortolkningen af sidstnævnte er nødvendig for den, for så vidt som den begæring om at ophøre med at anvende den beskyttede oprindelsesbetegnelse »Champagne«, som er genstand for tvisten i hovedsagen, vedrører fremtiden, hvorfor den forelæggende ret ligeledes skal træffe afgørelse om denne begæring i forhold til de bestemmelser, der finder anvendelse den dag, hvor den træffer sin afgørelse.

4 Artikel 118b i forordning nr. 1234/2007 med overskriften »Definitioner« bestemte følgende i stk. 1:

»Ved anvendelsen af denne underafdeling forstås ved:

a) »oprindelsesbetegnelse«: et navn på et område, et bestemt sted eller i exceptionelle tilfælde et land, der betegner et produkt som nævnt i artikel 118a, stk. 1, som opfylder følgende krav:
   i) dets kvalitet og kendetegn kan hovedsagelig eller fuldstændigt tilskrives et geografisk miljø med dets naturbetingede og menneskelige faktorer
   ii) de druer, det er fremstillet af, hidrører udelukkende fra dette geografiske område
   iii) det produceres i dette geografiske område, og
   iv) det er fremstillet af druesorter, der tilhører arten *Vitis vinifera*.

[…]«

5 Følgende fremgår af denne forordnings artikel 118k, stk. 1:

»Navne, der er blevet artsbetegnelser, beskyttes ikke som oprindelsesbetegnelser eller geografiske betegnelser.

[…]«

6 Denne forordnings artikel 118m med overskriften »Beskyttelse« bestemte:

»1. Beskyttede oprindelsesbetegnelser og beskyttede geografiske betegnelser kan anvendes af enhver erhvervsdrivende, der markedsfører en vin, som er fremstillet i overensstemmelse med den dertil svarende produktspecifikation.

2. Beskyttede oprindelsesbetegnelser og beskyttede geografiske betegnelser og de vine, der anvender de pågældende navne i overensstemmelse med produktspecifikationen, er beskyttet mod:

a) enhver direkte eller indirekte kommerciel anvendelse af en beskyttet betegnelse:
   i) for lignende produkter, som ikke er i overensstemmelse med den beskyttede betegnelses varespecifikation, eller
   ii) for så vidt en sådan anvendelse udnytter en oprindelsesbetegnelses eller en geografisk betegnelses omdømme

b) enhver uretmæssig anvendelse, efterligning eller antydning, selv om produktets eller tjenesteydelsens virkelige oprindelse er angivet, eller den beskyttede betegnelse er oversat eller er ledsaget af udtryk såsom »art«, »type«, »måde«, »som fremstillet i«, »efterligning«, »smag«, »som« eller tilsvarende

c) enhver anden form for falsk eller vildledende angivelse af produktets herkomst, oprindelse, art eller væsentlige egenskaber på den indre eller ydre emballage, i reklamerne eller i dokumenterne for det pågældende vinavlsprodukt samt anvendelse af emballager, der kan give et fejlagtigt indtryk af produktets oprindelse

d) enhver anden form for praksis, der kan vildlede forbrugerne med hensyn til produktets virkelige oprindelse.

3. Beskyttede oprindelsesbetegnelser eller beskyttede geografiske betegnelser bliver ikke til artsbetegnelser i Fællesskabet som omhandlet i artikel 118k, stk. 1.

4. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at bringe ulovlig anvendelse af beskyttede oprindelsesbetegnelser og beskyttede geografiske betegnelser som omhandlet i stk. 2 til ophør.«

7 92. og 97. betragtning til forordning nr. 1308/2013 gengiver i det væsentlige indholdet af 27. og 32. betragtning til Rådets forordning (EF) nr. 479/2008 af 29. april 2008 om den fælles markedsordning for vin, om ændring af forordning (EF) nr. 1493/1999, (EF) nr. 1782/2003, (EF) nr. 1290/2005, (EF) nr. 3/2008 og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2392/86 og (EF) nr. 1493/1999 (EUT 2008, L 148, s. 1), hvis bestemmelser vedrørende beskyttelsen af beskyttet oprindelsesbetegnelser og beskyttede geografiske betegnelser blev indført i forordning nr. 1234/2007 ved forordning nr. 491/2009. Disse betragtninger har følgende ordlyd:

»(92) Begrebet kvalitetsvin er i Unionen baseret bl.a. på de særlige kendetegn, der kan tilskrives vinens geografiske oprindelse. Sådanne vine identificeres over for forbrugerne gennem beskyttede oprindelsesbetegnelser og beskyttede geografiske betegnelser. For at de pågældende produkters kvalitet kan gøres gældende på et gennemsigtigt og mere udbygget grundlag, bør der indføres en ordning, hvor ansøgninger om oprindelsesbetegnelser eller geografiske betegnelser behandles efter den metode, der anvendes i forbindelse med Unionens horisontale kvalitetspolitik for andre fødevarer end vin og spiritus, jf. [Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 af 21. november 2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer (EUT 2012, L 343, s. 1)].

[…]

(97) Registrerede oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser bør være beskyttede mod anvendelser, der udnytter det omdømme, der er forbundet med produkter, som overholder kravene. For at fremme loyal konkurrence og for ikke at vildlede forbrugerne bør denne beskyttelse også omfatte produkter og tjenesteydelser, som ikke er omfattet af denne forordning, herunder varer uden for bilag I til traktaterne.«

8 Ordlyden af artikel 101, stk. 1, og artikel 103 i forordning nr. 1308/2013 svarer til ordlyden af artikel 118k, stk. 1, og artikel 118m i forordning nr. 1234/2007.

*Andre bestemmelser i EU-retten*

9 Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/13/EF af 20. marts 2000 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om mærkning af og præsentationsmåder for levnedsmidler samt om reklame for sådanne levnedsmidler (EFT 2000, L 109, s. 29), der fandt anvendelse på tidspunktet for de faktiske omstændigheder i hovedsagen, bestemte følgende i artikel 3, stk. 1:

»Mærkning af levnedsmidler skal på de betingelser og med forbehold af de undtagelser, der er fastsat i artikel 4-17, kun omfatte følgende obligatoriske oplysninger:

1) [v]arebetegnelse

2) [i]ngrediensliste

3) [m]ængden af visse ingredienser eller kategorier af ingredienser, jf. artikel 7.

[…]«

10 Direktivets artikel 5, stk. 1, havde følgende ordlyd:

»Et levnedsmiddels varebetegnelse er den betegnelse, der er anvendt i de for dette levnedsmiddel gældende fællesskabsbestemmelser.

a) I mangel af fællesskabsbestemmelser er et levnedsmiddels varebetegnelse den betegnelse, der er anvendt i de ved lov eller administrativt fastsatte bestemmelser, der gælder i den medlemsstat, hvor salget til den endelige forbruger eller til etablissementer finder sted.

I mangel heraf udgøres varebetegnelsen af det navn, der har vundet hævd i den medlemsstat, hvor salget til den endelige forbruger eller til etablissementer finder sted, eller af en beskrivelse af levnedsmidlet og om nødvendigt af dets brug, der skal være så nøjagtig, at køberen oplyses om dets egentlige art og kan skelne det fra andre levnedsmidler, som det kunne forveksles med.

[…]«

11 Dette direktivs artikel 6, stk. 5, var affattet således:

»Ingredienslisten består i en opregning af samtlige ingredienser i levnedsmidlet efter aftagende vægt henført til fremstillingstidspunktet. Den indledes af en passende angivelse, hvori indgår ordet »ingredienser«.

[…]«

12 Samme direktivs artikel 7, stk. 1 og 5, fastsatte:

»1. Mængden af en ingrediens eller en kategori af ingredienser, der er anvendt til fremstilling eller tilberedning af et levnedsmiddel, angives i overensstemmelse med denne artikel.

[…]

5. Den i stk. 1 nævnte angivelse skal figurere i levnedsmidlets varebetegnelse eller i umiddelbar nærhed af denne eller i ingredienslisten i forbindelse med den pågældende ingrediens eller kategori af ingredienser.«

13 Direktiv 2000/13 er blevet ophævet med virkning fra den 13. december 2014 ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 af 25. oktober 2011 om fødevareinformation til forbrugerne, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 og (EF) nr. 1925/2006 og om ophævelse af Kommissionens direktiv 87/250/EØF, Rådets direktiv 90/496/EØF, Kommissionens direktiv 1999/10/EF, direktiv 2000/13, Kommissionens direktiv 2002/67/EF og 2008/5/EF og Kommissionens forordning (EF) nr. 608/2004 (EUT 2011, L 304, s. 18), hvis artikel 9 med overskriften »Liste over obligatoriske angivelser« bestemmer:

»1. På de betingelser, der er fastsat i artikel 10-35, og med forbehold af de undtagelser, der er fastsat i dette kapitel, er det obligatorisk at angive følgende oplysninger:

a) varebetegnelsen for fødevaren

b) Ingrediensliste

[…]«

14 Denne forordnings artikel 17 med overskriften »Varebetegnelse for fødevaren« bestemmer:

»1. Varebetegnelsen for en fødevare er dens betegnelse ifølge forskrifterne. Hvis en sådan betegnelse ikke findes, er varebetegnelsen for fødevaren dens sædvanlige betegnelse, eller, hvis der ikke findes en sædvanlig betegnelse, eller den sædvanlige betegnelse ikke anvendes, anføres en beskrivende betegnelse for fødevaren.

[…]«

15 Forordningens artikel 18 med overskriften »Ingrediensliste« bestemmer:

»1. Ingredienslisten skal have en passende overskrift eller indledning, som består af eller hvori ordet »ingredienser« indgår. Den skal bestå af en opregning af samtlige ingredienser i fødevaren efter faldende vægt henført til fremstillingstidspunktet.

2. Ingredienserne skal i givet fald angives ved deres specifikke betegnelse i overensstemmelse med reglerne i artikel 17 og i bilag VI.

[…]«

16 Samme forordnings artikel 22 med overskriften »Mængdeangivelse af ingredienser« præciserer:

»1. Mængden af en ingrediens eller en kategori af ingredienser, der er anvendt til fremstilling eller tilberedning af en fødevare, angives, hvis den pågældende ingrediens eller kategori af ingredienser:

a) indgår i varebetegnelsen for fødevaren eller sædvanligvis af forbrugeren forbindes med den varebetegnelse

b) fremhæves i mærkningen ved hjælp af ord, billeder eller en grafisk fremstilling, eller

c) er væsentlig med henblik på at karakterisere en fødevare og adskille den fra andre varer, som den ellers kunne forveksles med på grund af sin varebetegnelse eller sit udseende.

[…]«

17 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 110/2008 af 15. januar 2008 om definition, betegnelse, præsentation og mærkning af samt beskyttelse af geografiske betegnelser for spiritus og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 1576/89 (EUT 2008, L 39, s. 16) bestemmer følgende i artikel 10 med overskriften »Særlige regler for anvendelse af varebetegnelser og geografiske betegnelser«:

»1. Med forbehold af direktiv 2000/13/EF er det forbudt at anvende en betegnelse, der er anført i kategori 1-46 i bilag II, eller en geografisk betegnelse, der er registreret i bilag III, i et sammensat udtryk eller at hentyde til sådanne betegnelser i præsentationen af en fødevare, medmindre alkoholen udelukkende stammer fra den nævnte spiritus.

[…]«

18 Denne forordnings artikel 16, litra a), beskytter de geografiske betegnelser, der er registreret i bilag III til denne forordning, med en tilsvarende ordlyd som artikel 118m, stk. 2, litra a), i forordning nr. 1234/2007 og artikel 103, stk. 2, litra a), i forordning nr. 1308/2013.

19 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 af 21. november 2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer (EUT 2012, L 343, s. 1) lægger i 32. betragtning til grund:

»Beskyttelsen af oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser bør udvides til at omfatte uretmæssig anvendelse, efterligning eller antydning af den registrerede betegnelse for produkter og for tjenesteydelser for at sikre et højt beskyttelsesniveau og tilpasse bestemmelserne om beskyttelse til dem, der gælder for vinsektoren. Når produkter med beskyttet oprindelsesbetegnelse eller beskyttet geografisk betegnelse anvendes som ingredienser, bør der tages hensyn til Kommissionens meddelelse »Retningslinjer for mærkning af fødevarer, der indeholder ingredienser med beskyttet oprindelsesbetegnelse (BOB) og beskyttet geografisk betegnelse (BGB)«.«

20 Forordningens artikel 13 med overskriften »Beskyttelse« fastsætter:

»1. Registrerede betegnelser beskyttes mod:

a) enhver direkte eller indirekte kommerciel brug af en registreret betegnelse for produkter, der ikke er omfattet af registreringen, hvis disse produkter kan sammenlignes med de produkter, der er registreret under denne betegnelse, eller hvis anvendelse af betegnelsen indebærer udnyttelse af den beskyttede betegnelses omdømme, herunder hvis produkterne anvendes som ingrediens

[…]«

21 I retningslinjer for mærkning af fødevarer, der indeholder ingredienser med beskyttet oprindelsesbetegnelse (BOB) og beskyttet geografisk betegnelse (BGB) (EUT 2010, C 341, s. 3, herefter »retningslinjerne«), anføres følgende:

»2.1. Anbefalinger om anvendelsen af den registrerede betegnelse

1. Kommissionen mener, det må være tilladt at anføre en registreret BOB- eller BGB-betegnelse på ingredienslisten for en fødevare.
2. Den mener også godt, man må anføre en registreret BOB- eller BGB-betegnelse i eller ved salgsbetegnelsen for en fødevare, som indeholder produkter med en registreret betegnelse, foruden i mærkningen, præsentationen og reklamen for denne fødevare, hvis nedenstående betingelser opfyldes.

– Den pågældende fødevare bør ikke indeholde nogen anden »sammenlignelig ingrediens«, eller med andre ord nogen anden ingrediens, der helt eller delvis kan træde i stedet for den BOB- eller BGB-mærkede ingrediens. Som en ikke-udtømmende illustration af begrebet »sammenlignelig ingrediens« kan det anføres, at Kommissionen opfatter blåskimmeloste (også kaldet blå oste) som sammenlignelige med Roquefort.

– Videre bør denne ingrediens være anvendt i tilstrækkelig mængde til, at det tilfører den pågældende fødevare et afgørende karaktertræk. Men mangfoldigheden af tænkelige situationer er for stor til, at Kommissionen kan foreslå en generelt anvendelig mindste procentdel. F.eks. kan det i nogle tilfælde være nok til at give en fødevare et afgørende karaktertræk, at den tilsættes en forsvindende lille mængde af et BOB- eller BGB-mærket krydderi. Til gengæld kan man ikke uden videre regne med, at tilsætning af en forsvindende mængde BOB- eller BGB-mærket kød vil tilføre fødevaren en afgørende karakter.

– Endelig bør det ideelt set stå i eller i umiddelbar nærhed af salgsbetegnelsen for den pågældende fødevare eller eventuelt i ingredienslisten lige ved siden af den pågældende ingrediens, med hvilken procentdel den BOB- eller BGB-mærkede ingrediens indgår i fødevaren.

[…]«

***Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål***

22 Fra slutningen af 2012 solgte Aldi, som bl.a. forhandler fødevarer, et frossent produkt fremstillet af Galana NV, der er intervenient i hovedsagen til støtte for Aldis påstande, idet dette produkt forhandles med navnet »Champagner Sorbet« og blandt sine ingredienser indeholder 12% champagne.

23 Idet CIVC, association des producteurs de Champagne (sammenslutningen af champagneproducenter), fandt, at forhandlingen af dette produkt med denne betegnelse udgjorde en tilsidesættelse af den beskyttede oprindelsesbetegnelse »Champagne«, anlagde den sag for Landgericht München I (den regionale ret i første instans i München I, Tyskland) med påstand om, at Aldi i henhold til artikel 118m i forordning nr. 1234/2007 og artikel 103 i forordning nr. 1308/2013 blev pålagt at ophøre med at benytte denne betegnelse ved forhandlingen af frosne produkter. Denne rets afgørelse, som tog påstanden til følge, blev ændret under appellen ved afgørelse fra Oberlandesgericht München (den regionale appeldomstol i München, Tyskland), som forkastede påstanden.

24 Appeldomstolen fastslog bl.a., at de fastsatte betingelser for en foranstaltning i henhold til artikel 103, stk. 2, litra a), nr. ii), og artikel 103, stk. 2, litra b) og c), i forordning nr. 1308/2013 ikke var opfyldt, eftersom betingelsen om en illoyal anvendelse af den beskyttede oprindelsesbetegnelse ikke var opfyldt i det foreliggende tilfælde, at Aldi havde en berettiget interesse i at anvende betegnelsen »Champagner Sorbet« for at udpege en af offentligheden under denne betegnelse kendt madvare, hvori champagne er en væsentlig ingrediens, og at der ikke forelå en vildledende angivelse.

25 CIVC iværksatte herefter en kassationsanke for Bundesgerichtshof (forbundsdomstolen, Tyskland), som for det første har anført, at den er tilbøjelig til at finde, at Aldis anvendelse af betegnelsen »Champagner Sorbet« er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1234/2007 og artikel 103, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1308/2013, eftersom Aldi anvender denne betegnelse til en frossen dessert og dermed til et produkt, der ikke opfylder produktspecifikationen for de vine, der er omfattet af den beskyttede oprindelsesbetegnelse »Champagne«, og at Aldi foretager en kommerciel anvendelse af denne beskyttede oprindelsesbetegnelse.

26 For det andet har den forelæggende ret fundet, at betegnelsen »Champagner Sorbet« kan få omdømmet af den beskyttede oprindelsesbetegnelse »Champagne« til at smitte af på det produkt, som Aldi forhandler. Den forelæggende ret er ikke desto mindre i tvivl om, hvorvidt anvendelsen af en beskyttet oprindelsesbetegnelse udnytter denne beskyttede oprindelsesbetegnelses omdømme som omhandlet i ovennævnte bestemmelser, når fødevarens betegnelse svarer til den sædvanlige betegnelse i den relevante kundekreds for denne fødevare, og at ingrediensen er anvendt i tilstrækkelig mængde til, at det tilfører denne fødevare en væsentlig egenskab. Ligesom appeldomstolen er det den forelæggende rets opfattelse, at en berettiget interesse i at anvende en beskyttet oprindelsesbetegnelse udelukker interessen i at udnytte denne beskyttede oprindelsesbetegnelses omdømme.

27 For det tredje ønsker den forelæggende ret, idet den har fundet, at CIVC's søgsmål kunne være støttet på artikel 118m, stk. 2, litra b), i forordning nr. 1234/2007 og på artikel 103, stk. 2, litra b), i forordning nr. 1308/2013, oplyst, om anvendelsen af en beskyttet oprindelsesbetegnelse under omstændigheder som de i hovedsagen omhandlede udgør en uretmæssig anvendelse, efterligning eller antydning som omhandlet i disse bestemmelser. Den forelæggende ret har i denne forbindelse fundet, at disse bestemmelser kræver, at den anfægtede anvendelse af en beskyttet oprindelsesbetegnelse er ulovlig, og at de tilfælde, hvor anvendelsen er begrundet i en berettiget interesse, følgelig ikke er omfattet af de ved disse bestemmelser fastsatte forbud.

28 For det fjerde ønsker den forelæggende ret, idet CIVC har gjort gældende, at Aldi anvendte betegnelsen »Champagner Sorbet« vildledende som omhandlet i artikel 118m, stk. 2, litra c), i forordning nr. 1234/2007 og artikel 103, stk. 2, litra c), i forordning nr. 1308/2013, oplyst, om anvendelsesområdet for disse bestemmelser kun dækker vildledende angivelser, der hos den relevante kundekreds kan skabe et fejlagtigt indtryk af produktets geografiske oprindelse, eller om det ligeledes dækker vildledende angivelser vedrørende dette produkts væsentlige egenskaber.

29 På denne baggrund har Bundesgericht (forbundsdomstolen, Tyskland) besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning […] nr. 1234/2007 samt artikel 103, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning […] nr. 1308/2013 fortolkes således, at deres anvendelsesområde også omfatter tilfælde, hvor den beskyttede oprindelsesbetegnelse anvendes som del af en betegnelse for en fødevare, som ikke svarer til produktspecifikationerne, og som er tilsat en ingrediens, som svarer til produktspecifikationerne?

2) Såfremt første spørgsmål besvares bekræftende:

Skal artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning […] nr. 1234/2007 samt artikel 103, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning […] nr. 1308/2013 fortolkes således, at benyttelse af en beskyttet oprindelsesbetegnelse som del af en betegnelse for en fødevare, som ikke svarer til produktspecifikationerne, og som er tilsat en ingrediens, som svarer til produktspecifikationerne, udgør en udnyttelse af oprindelsesbetegnelsens omdømme, hvis betegnelsen for fødevaren svarer til den sædvanlige betegnelse i den relevante kundekreds, og ingrediensen er tilsat i en mængde, som er tilstrækkelig til at give produktet en væsentlig egenskab?

3) Skal artikel 118m, stk. 2, litra b), i forordning […] nr. 1234/2007 samt artikel 103, stk. 2, litra b), i forordning […] nr. 1308/2013 fortolkes således, at anvendelse af en beskyttet oprindelsesbetegnelse under de i andet spørgsmål beskrevne omstændigheder udgør en uretmæssig anvendelse, efterligning eller antydning?

4) Skal artikel 118m, stk. 2, litra c), i forordning […] nr. 1234/2007 samt artikel 103, stk. 2, litra c), i forordning […] nr. 1308/2013 fortolkes således, at de kun finder anvendelse på falske eller vildledende betegnelser, som i den relevante kundekreds kan give et fejlagtigt indtryk af produktets geografiske oprindelse?«

## *Om de præjudicielle spørgsmål*

### *Første spørgsmål*

30 Med første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1234/2007 og artikel 103, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1308/2013, som har et tilsvarende indhold, skal fortolkes således, at deres anvendelsesområde omfatter tilfælde, hvor en beskyttet oprindelsesbetegnelse, såsom »Champagne«, anvendes som del af en salgsbetegnelse for en fødevare, såsom »Champagner Sorbet«, som ikke opfylder produktspecifikationerne for denne beskyttede oprindelsesbetegnelse, men som indeholder en ingrediens, der opfylder disse produktspecifikationer?

31 For det første skal det bemærkes, at anvendelsesområdet for den i artikel 118m, stk. 2, litra a), i forordning nr. 1234/2007 og artikel 103, stk. 2, litra a), i forordning nr. 1308/2013 fastsatte beskyttelse er særligt vidt, da disse bestemmelser omfatter enhver direkte eller indirekte kommerciel anvendelse af en beskyttet oprindelsesbetegnelse eller beskyttet geografisk betegnelse og beskytter disse mod en

sådan anvendelse for såvel lignende produkter, som ikke er i overensstemmelse med den beskyttede betegnelses produktspecifikation, som ikke-lignende produkter, for så vidt som denne anvendelse udnytter denne beskyttede oprindelsesbetegnelses eller beskyttede geografiske betegnelses omdømme. Omfanget af denne beskyttelse opfylder det i 97. betragtning til forordning nr. 1308/2013 fastsatte formål med at beskytte beskyttede oprindelsesbetegnelser og beskyttede geografiske betegnelser mod enhver anvendelse, der udnytter det omdømme, som er forbundet med produkter, der overholder kravene.

32 For det andet skal de EU-retlige bestemmelser om beskyttelse af registrerede betegnelser og geografiske betegnelser, der som bekræftet af 92. betragtning til forordning nr. 1308/2013 er en del af Unionens horisontale politik inden for kvalitet, fortolkes på en måde, der muliggør en sammenhængende anvendelse af disse.

33 I denne henseende bestemmer artikel 13, stk. 1, litra a), i forordning nr. 1151/2012, hvilken forordnings 32. betragtning anfører, at den tilsigter at sikre et højt beskyttelsesniveau og tilpasse bestemmelserne om beskyttelse til dem, der gælder for vinsektoren, at betegnelser, der er registreret i henhold til denne forordning, beskyttes på samme måde som den i artikel 118m, stk. 2, litra a), i forordning nr. 1234/2007 og i artikel 103, stk. 2, litra a), i forordning nr. 1308/2013 fastsatte, idet det udtrykkeligt præciseres, at denne beskyttelse ligeledes gælder for produkter, der anvendes som ingrediens.

34 For det andet har Domstolen tidligere, i dom af 14. juli 2011, Bureau national interprofessionnel du Cognac (C-4/10 og C-27/10, EU:C:2011:484, præmis 55), hvad angår fortolkningen af artikel 16, litra a), i forordning nr. 110/2008, hvis ordlyd og formål svarer til ordlyden og formålet med artikel 118m, stk. 2, litra a), i forordning nr. 1234/2007 og med artikel 103, stk. 2, litra a), i forordning nr. 1308/2013, fastslået, at brugen af et varemærke, der indeholder en geografisk betegnelse, eller en angivelse, der svarer til denne betegnelse, og oversættelsen heraf, for spiritus, der ikke overholder specifikationerne, principielt udgør en direkte kommerciel brug af denne geografiske betegnelse i henhold til artikel 16, litra a), i forordning nr. 110/2008.

35 På denne baggrund skal det fastslås, at artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1234/2007 og artikel 103, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1308/2013 finder anvendelse på en kommerciel anvendelse af en beskyttet oprindelsesbetegnelse som »Champagne« som del af en betegnelse for en fødevare som »Champagner Sorbet«, som indeholder en ingrediens, der opfylder produktspecifikationerne for denne beskyttede oprindelsesbetegnelse.

36 Følgelig skal første spørgsmål besvares med, at artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1234/2007 og artikel 103, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1308/2013 skal fortolkes således, at deres anvendelsesområde omfatter tilfælde, hvor en beskyttet oprindelsesbetegnelse, såsom »Champagne«, anvendes som del af en salgsbetegnelse for en fødevare, såsom »Champagner Sorbet«, som ikke opfylder produktspecifikationerne for denne beskyttede oprindelsesbetegnelse, men som indeholder en ingrediens, der opfylder disse produktspecifikationer.

*Andet spørgsmål*

37 Med andet spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1234/2007 og artikel 103, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1308/2013 skal fortolkes således, at benyttelse af en beskyttet oprindelsesbetegnelse som del af en salgsbetegnelse for en fødevare, som ikke opfylder produktspecifikationerne, og som er tilsat en ingrediens, der opfylder disse produktspecifikationer, såsom »Champagner Sorbet«, udgør en udnyttelse af en beskyttet oprindelsesbetegnelses omdømme som omhandlet i disse bestemmelser, hvis betegnelsen for fødevaren svarer til den sædvanlige betegnelse i den relevante kundekreds, og ingrediensen er tilsat i en mængde, som er tilstrækkelig til at give produktet en væsentlig egenskab.

38 Som Domstolen bemærkede i præmis 82 i dom af 14. september 2017, EUIPO mod Instituto dos Vinhos do Douro e do Porto (C-56/16 P, EU:C:2017:693), hvad angår beskyttelsen af beskyttede oprindelsesbetegnelser og beskyttede geografiske betegnelser, udgør forordning nr. 1234/2007 et instrument under den fælles landbrugspolitik, der i det væsentlige har til formål at sikre forbrugerne, at landbrugsprodukter med en registreret geografisk betegnelse i medfør af denne forordning på grund af deres oprindelse fra et bestemt geografisk område har visse særlige kendetegn og følgelig i kraft af deres geografiske oprindelse tilbyder en kvalitetsgaranti, med det formål at gøre det muligt for erhvervsdrivende inden for landbruget, som har påtaget sig at gøre en reel indsats for at fremstille kvalitetsprodukter, at opnå bedre indtægter, og hindre tredjemand i at misbruge det renommé, som følger af produkternes kvalitet.

39 Endvidere har Domstolen hvad angår artikel 16, litra a)-d), i forordning nr. 110/2008 i præmis 46 i dom af 14. juli 2011, Bureau national interprofessionnel du Cognac (C-4/10 og C-27/10, EU:C:2011:484), fastslået, at denne bestemmelse henviser til situationer, hvori markedsføring af en vare ledsages af en udtrykkelig eller stiltiende henvisning til en geografisk betegnelse, som enten kan vildlede offentligheden eller i hvert fald i dennes bevidsthed skabe associationer vedrørende produktets oprindelse, eller gøre det muligt for operatøren utilbørligt at udnytte den pågældende geografiske betegnelses omdømme.

40 Det følger heraf, at udnyttelsen af en beskyttet oprindelsesbetegnelses omdømme som handlet i artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1234/2007 og i artikel 103, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1308/2013 forudsætter, at denne beskyttede oprindelsesbetegnelses anvendes for at udnytte denne betegnelses omdømme utilbørligt.

41 I det foreliggende tilfælde kan anvendelsen af betegnelsen »Champagner Sorbet«, som den forelæggende ret har bemærket, som benævnelse for en sorbet, der indeholder champagne, få omdømmet af den beskyttede oprindelsesbetegnelse »Champagne«, som fører et image af kvalitet og prestige med sig, til at smitte af på dette produkt, og dette omdømme kan således udnyttes. For at afgøre, om det skader den beskyttelse, der er sikret ved artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1234/2007 og ved artikel 103, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1308/2013, skal det følgelig undersøges, om en sådan anvendelse udgør en fremgangsmåde, der tilsigter at udnytte denne beskyttede oprindelsesbetegnelses omdømme utilbørligt.

42 Det skal i denne forbindelse først fastslås, at artikel 3, stk. 1, og artikel 5, stk. 1, i direktiv 2000/13, der var gældende på tidspunktet for de faktiske omstændigheder i hovedsagen, og – som den forelæggende ret har bemærket – artikel 9, stk. 1, litra a), og artikel 17, stk. 1, i forordning nr. 1169/2011 under ingen omstændigheder forpligter til at lade en beskyttet oprindelsesbetegnelse fremgå af navnet på en fødevare, som ikke opfylder produktspecifikation for denne beskyttede oprindelsesbetegnelse, men som indeholder en ingrediens, der opfylder denne produktspecifikation, når anvendelsen af en sådan betegnelse er i strid med den ved artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1234/2007 eller ved artikel 103, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1308/2013 indrømmede beskyttelse.

43 Endvidere kan den strenge overholdelse af de i direktiv 2000/13 og forordning nr. 1169/2011 indeholdte bestemmelser om betegnelsen for fødevarer samt de bestemmelser om ingredienser, der fremgår heraf, bl.a. dem i artikel 6, stk. 5, og i artikel 7, stk. 1 og 5, i direktiv 2000/13 samt i artikel 18, stk. 1 og 2, og artikel 22, stk. 1, i forordning nr. 1169/2011, ikke udelukke, at der foreligger en utilbørlig anvendelse af en beskyttet oprindelsesbetegnelses omdømme.

44 Som den forelæggende ret har bemærket, følger det herefter af artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 110/2008, at det er forbudt at anvende en geografisk betegnelse, der er registreret, i et sammensat udtryk, medmindre alkoholen udelukkende stammer fra den nævnte spiritus.

45 Endelig anføres i punkt 2.1.2 i retningslinjerne, hvortil der i henhold til 32. betragtning til forordning nr. 1151/2012 skal tages hensyn, når produkter, der er indrømmet en beskyttet oprindelsesbetegnelse eller en beskyttet geografisk betegnelse, anvendes som ingredienser, at man må anføre en registreret beskyttet oprindelsesbetegnelse eller beskyttet geografisk betegnelse i salgsbetegnelsen for en fødevare, som indeholder produkter med en registreret betegnelse, hvis de tre betingelser anført heri opfyldes. Eftersom denne forordning, som anført i denne doms præmis 33, tilsigter at sikre et højt beskyttelsesniveau og tilpasse bestemmelserne om beskyttelse til dem, der gælder for vinsektoren, er disse retningslinjer ligeledes relevante med henblik på fortolkningen af artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1234/2007 og artikel 103, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1308/2013.

46 Det følger heraf, at anvendelsen af en beskyttet oprindelsesbetegnelse som en del af salgsbetegnelsen for en fødevare, som ikke opfylder produktspecifikationerne for denne beskyttede oprindelsesbetegnelse, men som indeholder en ingrediens, der opfylder disse specifikationer, ikke i sig selv kan anses for en fremgangsmåde af utilbørlig karakter og dermed som en fremgangsmåde, mod hvilken beskyttede oprindelsesbetegnelser i alle tilfælde er beskyttede i henhold til artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1234/2007 og artikel 103, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1308/2013. Det tilkommer følgelig de nationale retsinstanser, henset til omstændighederne i hver sag, at vurdere, om en sådan anvendelse tilsigter at udnytte en beskyttet oprindelsesbetegnelses omdømme utilbørligt.

47 Med henblik herpå skal der ikke tages hensyn til, at den i hovedsagen omhandlede betegnelse svarer til den sædvanlige betegnelse i den relevante kundekreds til for denne fødevare.

48 Eftersom formålet med at beskytte registrerede betegnelser og geografiske betegnelser, som det er bemærket i denne doms præmis 38, bl.a. er at sikre forbrugerne, at produkter med en sådan betegnelse som følge af deres oprindelse fra et bestemt geografisk område har visse særlige kendetegn og tilbyder en kvalitetsgaranti som følge af deres geografiske oprindelse, skades dette formål nemlig ikke, hvis en beskyttet oprindelsesbetegnelse kunne være eller blive en artsbetegnelse. I henhold til artikel 118k, stk. 1, i forordning nr. 1234/2007 og artikel 101, stk. 1, i forordning nr. 1308/2013 kan betegnelser, der er blevet artsbetegnelser, således ikke være beskyttet som beskyttet oprindelsesbetegnelse. Endvidere bestemmer både artikel 118m, stk. 3, i forordning nr. 1234/2007 og artikel 103, stk. 3, i forordning nr. 1308/2013, at beskyttede oprindelsesbetegnelser ikke bliver til artsbetegnelser i Unionen. Hvis det blev antaget, at den omstændighed, at betegnelsen for en fødevare såsom »Champagner Sorbet« er den, der almindeligvis anvendes af den relevante kundekreds for denne fødevare, kunne påvirke vurderingen af, om anvendelsen af en beskyttet oprindelsesbetegnelse som del af denne betegnelse var utilbørlig, ville det anerkendes, at denne beskyttede oprindelsesbetegnelse kunne anvendes som artsbetegnelse, hvilket ville være i strid med den ved disse forordninger fastsatte beskyttelse.

49 Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt det med henblik på denne vurdering er et relevant kriterium, at den ingrediens, der er beskyttet af en beskyttet oprindelsesbetegnelse, blev tilført i tilstrækkelig mængde til, at det tilfører den pågældende fødevare en væsentlig egenskab, skal det fastslås, at dette kriterium svarer til en af de tre betingelser, der er fremsat i retningslinjernes punkt 2.1.2, for at tillade, at en betegnelse, der er registreret som beskyttet oprindelsesbetegnelse, kan anføres i salgsbetegnelsen for en fødevare, som indeholder produkter, der er beskyttet af denne beskyttede oprindelsesbetegnelse. Kommissionen har imidlertid heri fastslået, at den, henset til mangfoldigheden af tænkelige situationer, ikke kan foreslå en generelt anvendelig mindste procentdel.

50 Det skal i denne forbindelse fastslås, at anvendelsen af en beskyttet oprindelsesbetegnelse som en del af en salgsbetegnelse for en fødevare, som ikke opfylder produktspecifikationerne for denne beskyttede oprindelsesbetegnelse, men som indeholder en ingrediens, der opfylder disse produktspecifikationer, tilsigter at udnytte denne beskyttede oprindelsesbetegnelses omdømme utilbørligt, hvis denne ingrediens ikke tilfører denne fødevare en væsentlig egenskab.

51 Hvad angår afgørelsen af, om den pågældende ingrediens tilfører denne fødevare en væsentlig egenskab, udgør mængden af denne ingrediens i sammensætningen af denne fødevare et væsentligt, men ikke tilstrækkeligt kriterium. Vurderingen heraf afhænger af de pågældende produkter og skal underkastes en kvalitativ vurdering. Som generaladvokaten har anført i punkt 76 og 77 i forslaget til afgørelse, handler det ikke om at lokalisere den af den beskyttede oprindelsesbetegnelse beskyttede ingrediens' væsentlige egenskaber i fødevaren, men om at fastslå, at denne fødevare har en væsentlig egenskab knyttet til denne ingrediens. Denne egenskab er ofte den duft eller smag, som denne ingrediens giver.

52 Når det i en fødevares betegnelse som i hovedsagen anføres, at den indeholder en ingrediens, som er beskyttet af en beskyttet oprindelsesbetegnelse, der skal antyde smagen af denne fødevare, skal den smag, der skabes med denne ingrediens, udgøre den nævnte fødevares væsentlige egenskab. Såfremt andre ingredienser i den nævnte fødevare derimod afgør dennes smag, udnytter anvendelsen af en sådan betegnelse således den pågældende beskyttede oprindelsesbetegnelses omdømme utilbørligt. For at vurdere, om den champagne, der er indeholdt i det i hovedsagen omhandlede produkt, tilfører dette en væsentlig egenskab, tilkommer det den nationale retsinstans, henset til de beviser, der er fremlagt for den, at vurdere, om dette produkt har en smag, der hovedsageligt er skabt af tilstedeværelsen af champagne i dens sammensætning.

53 På baggrund af disse betragtninger skal andet spørgsmål besvares med, at artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1234/2007 og artikel 103, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1308/2013 fortolkes således, at benyttelse af en beskyttet oprindelsesbetegnelse som del af en salgsbetegnelse for en fødevare, som ikke opfylder produktspecifikationerne, og som er tilsat en ingrediens, der opfylder disse produktspecifikationer, såsom »Champagner Sorbet«, udgør en udnyttelse af en beskyttet oprindelsesbetegnelses omdømme som omhandlet i disse bestemmelser, hvis denne fødevare ikke som væsentlig egenskab har en smag, der i det væsentlige er skabt af denne ingrediens i dens sammensætning.

*Tredje spørgsmål*

54 Med tredje spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 118m, stk. 2, litra b), i forordning nr. 1234/2007 og artikel 103, stk. 2, litra b), i forordning nr. 1308/2013 skal fortolkes således, at benyttelse af en beskyttet oprindelsesbetegnelse som del af en salgsbetegnelse for en fødevare, som ikke opfylder produktspecifikationerne, men som er tilsat en ingrediens, der opfylder disse produktspecifikationer, såsom »Champagner Sorbet«, udgør en uretmæssig anvendelse, efterligning eller antydning som omhandlet i disse bestemmelser.

55 Det skal i denne forbindelse fastslås, at artikel 118m, stk. 2, litra a)-d), i forordning nr. 1234/2007 og artikel 103, stk. 2, litra a)-d), i forordning nr. 1308/2013 vedrører forskellige skader, som beskyttede oprindelsesbetegnelser og beskyttede geografiske betegnelser og de vine, der benytter disse betegnelser, kan være genstand for, og som de er beskyttet imod ved disse bestemmelser.

56 I det foreliggende tilfælde fremgår det af besvarelsen af første og andet spørgsmål, at anvendelsen af en beskyttet oprindelsesbetegnelse såsom »Champagne« som del af en salgsbetegnelse for en fødevare, som ikke opfylder produktspecifikationerne for denne beskyttede oprindelsesbetegnelse, men som indeholder en ingrediens, der opfylder disse produktspecifikationer, såsom »Champagner Sorbet«, udgør en kommerciel anvendelse af den nævnte beskyttede oprindelsesbetegnelse som omhandlet i artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1234/2007 og i artikel 103, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1308/2013, mod hvilken betegnelsen er beskyttet i henhold til disse bestemmelser, hvis denne anvendelse tilsigter en utilbørlig udnyttelse af dens omdømme, og at dette bl.a. er tilfældet, hvis denne ingrediens ikke tilfører denne fødevare en væsentlig egenskab.

57 Anvendelsen af en beskyttet oprindelsesbetegnelse i betegnelsen for en fødevare som den i hovedsagen omhandlede synes derimod ikke at kunne udgøre uretmæssig anvendelse, efterligning eller antydning som omhandlet i artikel 118m, stk. 2, litra b), i forordning nr. 1234/2007 og artikel 103, stk. 2, litra b) i forordning nr. 1308/2013. Ved i betegnelsen for den pågældende fødevare at indføre betegnelsen for en ingrediens, der er beskyttet af en beskyttet oprindelsesbetegnelse, anvendes denne beskyttede oprindelsesbetegnelse nemlig direkte for tydeligt at henføre til en smagsegenskab forbundet med denne, hvilket hverken udgør en uretmæssig anvendelse, efterligning eller antydning.

58 Hvad angår begrebet »antydning« skal det bemærkes, at dette ifølge fast retspraksis bl.a. omfatter det tilfælde, hvor det udtryk, der anvendes som betegnelse for et produkt, som indeholder en del af en beskyttet betegnelse, således at forbrugeren, når han ser dette produkts navn, føres til at tænke på den vare, som betegnelsen gælder for (jf. i denne retning dom af 21.1.2016, Viiniverla, C-75/15, EU:C:2016:35, præmis 21 og den deri nævnte retspraksis). Indarbejdelsen af hele den beskyttede oprindelsesbetegnelse i betegnelsen for en fødevare for at angive dennes smag svarer således ikke til dette tilfælde.

59 På baggrund af disse betragtninger skal tredje spørgsmål besvares med, at artikel 118m, stk. 2, litra b), i forordning nr. 1234/2007 og artikel 103, stk. 2, litra b), i forordning nr. 1308/2013 skal fortolkes således, at benyttelse af en beskyttet oprindelsesbetegnelse som del af en salgsbetegnelse for en fødevare, som ikke opfylder produktspecifikationerne, men som er tilsat en ingrediens, der opfylder disse produktspecifikationer, såsom »Champagner Sorbet«, ikke udgør en uretmæssig anvendelse, efterligning eller antydning som omhandlet i disse bestemmelser.

*Fjerde spørgsmål*

60 Med fjerde spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 118m, stk. 2, litra c), i forordning nr. 1234/2007 og artikel 103, stk. 2, litra c), i forordning nr. 1308/2013 skal fortolkes således, at de kun finder anvendelse på falske eller vildledende betegnelser, som i den relevante kundekreds kan give et fejlagtigt indtryk af produktets geografiske oprindelse, eller om de ligeledes finder anvendelse på falske eller vildledende angivelser om dette produkts art eller dets væsentlige egenskaber.

61 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at selv om artikel 118m, stk. 2), litra c), i forordning nr. 1234/2007 og artikel 103, stk. 2, litra c), i forordning nr. 1308/2013 omtaler falske eller vildledende angivelser på den indre eller ydre emballage, i reklamerne eller i dokumenterne for det pågældende vinavlsprodukt samt anvendelse af emballager, kan disse bestemmelser kun have effektiv virkning i det i hovedsagen omhandlede tilfælde, hvor det pågældende vinavlsprodukt er en ingrediens i en fødevare, hvis disse angivelser vedrører den indre og ydre emballage, reklamer og dokumenterne for denne fødevare.

62 Hvad angår disse bestemmelsers rækkevidde fremgår det af deres ordlyd, at beskyttede oprindelsesbetegnelser og beskyttede geografiske betegnelser og de vine, der anvender de pågældende navne i overensstemmelse med produktspecifikationen, er beskyttet mod dels falske eller vildledende angivelser af produktets herkomst, oprindelse, art eller væsentlige egenskaber på den indre eller ydre emballage og i reklamer for eller dokumenter vedrørende dette produkt, dels emballager, der kan give et fejlagtigt indtryk af produktets oprindelse. Disse bestemmelser giver således mulighed for at forbyde både falske eller vildledende angivelser vedrørende det pågældende produkts geografiske oprindelse og falske eller vildledende angivelser vedrørende dette produkts art eller væsentlige egenskaber, som f.eks. dets smag.

63 Såfremt den i hovedsagen omhandlede fødevare ikke som væsentligt kendetegn har en smag, der hovedsageligt er skabt ved tilstedeværelsen af champagne i dens sammensætning, kan det således anses, at benævnelsen »Champagner Sorbet«, der er anført på denne fødevares indre eller ydre emballage, udgør en falsk eller vildledende angivelse som omhandlet i artikel 118m, stk. 2, litra c), i forordning nr. 1234/2007 og artikel 103, stk. 2, litra c), i forordning nr. 1308/2013.

64 På baggrund af disse betragtninger skal fjerde spørgsmål besvares med, at artikel 118m, stk. 2, litra c), i forordning nr. 1234/2007 og artikel 103, stk. 2, litra c), i forordning nr. 1308/2013 skal fortolkes således, at de finder anvendelse på både falske eller vildledende betegnelser, som i den relevante kundekreds kan give et fejlagtigt indtryk af produktets oprindelse, og på falske eller vildledende angivelser om dette produkts art eller dets væsentlige egenskaber.

### *Sagsomkostninger*

65 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

1) **Artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. ii), i Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 af 22. oktober 2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen), som ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 491/2009 af 25. maj 2009, og artikel 103, stk. 2, litra a), nr. ii), i Europa Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17. december 2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007 skal fortolkes således, at deres anvendelsesområde omfatter tilfælde, hvor en beskyttet oprindelsesbetegnelse såsom »Champagne« anvendes som del af en salgsbetegnelse for en fødevare, såsom »Champagner Sorbet«, som ikke opfylder produktspecifikationerne for denne beskyttede oprindelsesbetegnelse, men som indeholder en ingrediens, der opfylder disse produktspecifikationer.**

2) **Artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1234/2007, som ændret ved forordning nr. 491/2009, og artikel 103, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1308/2013 skal fortolkes således, at benyttelse af en beskyttet oprindelsesbetegnelse som del af en salgsbetegnelse for en fødevare, som ikke opfylder produktspecifikationerne, og som er tilsat en ingrediens, der opfylder disse produktspecifikationer, såsom »Champagner Sorbet«, udgør en udnyttelse af en beskyttet oprindelsesbetegnelses omdømme som omhandlet i disse bestemmelser, hvis denne fødevare ikke som væsentlig egenskab har en smag, der i det væsentlige er skabt af denne ingrediens i dens sammensætning.**

3) **Artikel 118m, stk. 2, litra b), i forordning nr. 1234/2007, som ændret ved forordning nr. 491/2009, og artikel 103, stk. 2, litra b), i forordning nr. 1308/2013 skal fortolkes således, at benyttelse af en beskyttet oprindelsesbetegnelse som del af en salgsbetegnelse for en fødevare, som ikke opfylder produktspecifikationerne, men som er tilsat en ingrediens, der opfylder disse produktspecifikationer, såsom »Champagner Sorbet«, ikke udgør en uretmæssig anvendelse, efterligning eller antydning som omhandlet i disse bestemmelser.**

**4) Artikel 118m, stk. 2, litra c), i forordning nr. 1234/2007, som ændret ved forordning nr. 491/2009, og artikel 103, stk. 2, litra c), i forordning nr. 1308/2013 skal fortolkes således, at de finder anvendelse på både falske eller vildledende betegnelser, som i den relevante kundekreds kan give et fejlagtigt indtryk af produktets oprindelse, og på falske eller vildledende angivelser om dette produkts art eller dets væsentlige egenskaber.**

Underskrifter